

Kommunstyrelsen

§ 315

Dnr 2021-000474 609

Remiss av promemoria Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare

Sammanfattning

Protokollsutdrag från utbildningsnämnden 2021-09-23 § 119

Ronneby kommun har utsetts till remissinstans för promemorian Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare. I den föreslås att ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare ska inrättas. Syftet är att stärka dessa professioner, höja kvalitén på utbildningen samt att öka attraktionskraften.

Programmet kommer enligt förslaget att bestå av två delar – dels en nationell struktur för kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare, dels ett nationellt meriteringssystem för legitimerade lärare och förskollärare. Ansvaret för programmet kommer att ligga hos Statens skolverk, där det ska inrättas ett s k Råd för professioner i skolväsendet. Detta råd ska säkra professionernas inflytande och bestå av företrädare för professionerna, huvudmän, universitet och högskolor samt Skolverket.

Nationell struktur för kompetensutveckling

Förslaget om nationell struktur för kompetensutveckling ska ge rektorer, lärare och förskollärare bättre möjligheter att bredda kompetens, utveckla undervisningsskicklighet, ledarskap, specialisera sig eller göra karriär inom skolväsendet. Utbudet av kompetensutvecklande insatser ska byggas upp över tid och kan bestå av såväl redan befintliga insatser som nya.

Nationellt meriteringssystem

Förslaget om nationellt meriteringssystem skapar möjligheter för legitimerade lärare och förskollärare att få sin kompetens erkänd och skyddad enligt skollagen. Det föreslås att två meriteringsnivåer ska inrättas – meriterad och särskilt meriterad.

Kommunstyrelsen

För meriteringsnivån Meriterad lärare eller Meriterad förskollärare ska följande villkor vara uppfyllda:

- Minst 8 års erfarenhet av undervisning i skolväsendet eller 4 års erfarenhet av undervisning i skolor med särskilt svåra förutsättningar
- Förmåga till undervisning av hög kvalitet
- Genomfört viss kompetensutveckling inom ramen för det nationella professionsprogrammet
- Haft ansvar för en särskilt kvalificerad arbetsuppgift eller genomgått kompetensutveckling särskilt avsedd för en sådan arbetsuppgift

För meriteringsnivån Särskilt meriterad lärare eller Särskilt meriterad förskollärare ska följande villkor vara uppfyllda:

- Ha avlagt examen på forskarnivå (avseende ämnesdidaktik eller ett ämne som helt eller huvudsakligen kan hänföras till ett undervisningsämne inom skolväsendet)
- Under minst 4 års tjänstgöring som lärare eller förskollärare inom skolväsendet ha visat pedagogisk skicklighet.
En lärare som undervisat på universitet eller högskola behöver inte uppfylla villkoret i första stycket 2.

En ansökan om meriteringsnivå ska lämnas in till Statens skolverk och kommer att avgiftsbeläggas.

Karriärstegsreformen

Det nationella meriteringssystemet föreslås vidare kopplas till karriärstegsreformen, så att endast en meriterad lärare kan utses till förstelärare och endast en särskilt meriterad lärare kan utses till lektor.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Professionsprogrammet föreslås träda i kraft 1 juli 2023. Kravet på meriteringsnivå för att utses till förstelärare eller lektor kommer att träda i kraft först 5 år efter att meriteringssystemet trätt i kraft. De förstelärare och lektorer som är utsedda fram till och med att kravet på meriteringsnivå har trätt i kraft ska kunna kvarstå som förstelärare och lektorer utan att genomgår meriteringsprocessen – så länge de är kvar hos samma huvudman.

Bedömning

Utbildningsförvaltningen ställer sig i stort positiv till förslaget om att inrätta ett professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare, men har några synpunkter kopplade till respektive punkter i promemorian. Fackliga representanter har involverats i förvaltningens bedömning och det framgår tydligt att detta

Kommunstyrelsen

professionsprogram inte ses som den enda lösningen på insatser som skapar höjd kvalitet eller ökad attraktionskraft i skolan. För detta krävs insatser i skolornas arbetsmiljö.

Farhågor som framkommit är att professionsprogrammet skulle kunna skapa större klyftor mellan verksamma i skolan, samt att det finns en stor utmaning i att skapa förutsättningar på plats när det gäller att täcka upp för kollegor som kompetensutvecklas – det är redan idag svårt att hitta vikarier. En annan farhåga som framkommit är utmaningen i den kollegiala bedömningen som ska ske, där det finns en oro för att särskilt duktiga pedagoger tappar tid i verksamheten när de ska bedöma kollegor.

Den del av professionsprogrammet som beskriver rektorns perspektiv är alltför tunt och innebär inga större förändringar.

Slutligen lyftes funderingar kring vad en reform av detta slag skulle kosta och om den kostnaden är rimlig i förhållande till det resultat som väntas.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ställa sig bakom nedanstående förslag till yttrande och anta det som sitt eget remissvar till regeringskansliet.

Utbildningsnämndens beslut 2021-09-23

Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ställa sig bakom nedanstående förslag till yttrande och anta det som sitt eget remissvar till regeringskansliet;

- Utbildningsnämnden ställer sig positiv till förslaget att inrätta ett professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare”.

Deltar i debatten

I debatten deltar ordförande Roger Fredriksson (M), Lova Necksten (MP), Åsa Evaldsson (M) och Magnus Pettersson (S).

Yrkanden

Lova Necksten (MP) och Magnus Pettersson (S) yrkar bifall till tjänsteförslaget.

Roger Fredriksson (M) och Åsa Evaldsson (M) yrkar bifall till utbildningsnämndens beslut.

Kommunstyrelsen

Propositionsordning

Ordförande Roger Fredriksson (M) ställer proposition på framförda yrkanden, bifall mot avslag, och finner att kommunstyrelsen bifaller ordförandens eget yrkande.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Ronneby kommun ställer sig positiv till förslaget att inrätta ett professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare.

Exp:

Utbildningsdepartementet enligt önskemål i remissen.

Utbildningsnämnden